GEMEENTE
Stadskanaal

OPINIEREND

Raadscommissie : 22 april 2024

Voorstelnummer : Z-20-075987/D/24/320804

Onderwerp : **Raadsvoorstel opiniërend behandelen beleidsnotitie actualiseren zonneparkenbeleid**

Stadskanaal,

Bespreekpunten
Ter opiniëring de volgende onderwerpen te behandelen:

1. De zonneladder en meer ruimte voor lokale initiatieven.
2. Participatie en lokaal eigendom.
3. Multifunctioneel ruimtegebruik.
4. Toevoegen natuurwaarde.
5. Overige uitgangspunten.

Aan de raad

Inleiding
Gemeente Stadskanaal heeft een doelstelling om in 2050 100% energieneutraal te zijn. Om dit te bewerkstelligen hanteren wij een berekening dat er in 2050 ongeveer 600 megawatt (MW) aan opwek van duurzame energie binnen onze gemeente nodig is. Grootschalige wind op land sluiten wij uit binnen onze gemeentegrenzen, daarom is zon op land een belangrijke pijler om deze doelstelling te halen. In 2024 is er in de gemeente ongeveer 300 MW aan zon op land vergund, waarvan 150 MW gerealiseerd.

Ons huidige beleid voor zon op land is in 2018 door u vastgelegd in de gebiedsvisie Stadskanaal op Zon. Hierin zijn de huidige spelregels en procedure vastgelegd voor initiatieven over de maatschappelijke en landschappelijke inpassing. Bij de vaststelling van de gebiedsvisie heeft u ook een evaluatiemoment afgesproken zodra er 100 MW vergund zou zijn. Naar aanleiding van dit eerste evaluatiemoment is de ruimtelijke visie oplaadzone Stadskanaal is in 2019 tot stand gekomen en door u vastgesteld, om zodoende een concrete invulling te geven aan de landschappelijke inpassing door zoekgebieden (de oplaadzones) aan te wijzen voor grootschalige zon op land. In 2021 is een tweede evaluatie uitgevoerd op de gehele gebiedsvisie Stadskanaal op zon.

Voor zowel 2022 en 2023 hebben wij een pauze jaar afgekondigd voor nieuwe aanvragen, vanwege voornamelijk netcongestie en onduidelijkheden in de ontwikkelingen van provinciaal beleid. De aanbevelingen uit de evaluatie zijn nu verwerkt in deze beleidsnotitie voor de thema's multifunctionaliteit, (proces)participatie, en lokaal eigendom (financiële participatie).

Daarnaast zijn er landelijk en regionaal (RES Groningen) de afgelopen jaren veel kennis en ervaringen opgedaan over hoe een zonnepark een minder monofunctionele vorm van ruimtegebruik in kan nemen. In plaats daarvan kan een zonnepark juist een meerwaarde voor de omgeving zijn zowel voor de inwoners en voor de natuur. Als gemeente omarmen wij deze ontwikkeling en de opgedane kennis. Met deze beleidsnotitie actualiseren wij daarom ons zonneparkenbeleid op basis van vier thema's:

1. De zonneladder en meer ruimte voor lokale initiatieven,
2. participatie en lokaal eigendom,
3. multifunctioneel ruimtegebruik,
4. en toevoegen natuurwaarde.

Beoogd effect
Richting ophalen voor het actualiseren van ons zonneparkenbeleid.

Bespreekpunten

1. De zonneladder en meer ruimte voor lokale initiatieven.
Bij initiatieven voor zonneparken moet in het kader van de voorkeursvolgorde zon (2e zonnebrief) de zonneladder worden doorlopen. Hiermee maken wij aanvragen voor zonneparken mogelijk voor initiatieven op treden 2 en 3; zoals projecten binnen het stedelijk gebied en op vervuilde gronden of andere terreinen. Deze zijn momenteel uitgesloten in het kader van de huidige zoekgebieden.

Voorkeursvolgorde zon:
1. Zonne-energie op daken en gevels
2. Zonne-energie op terreinen en objecten binnen bebouwd gebied
3. Zonne-energie op terreinen en objecten in het landelijk gebied
4. Zonne-energie op landbouw- en natuurgronden.

Daarnaast willen wij mogelijke initiatieven van inwoners voor kleinschalige zonneparken beter faciliteren; daarom maken wij het afwijken van de zonneladder voor kleinschalige initiatieven van inwoners mogelijk.

Vraag 1.1.: Kunt u zich vinden in de aanvullende beleidsvoorwaarde in de beleidsnotitie ter inpassing van de zonneladder?

Vraag 1.2.: Kunt u zich vinden in de aanvullende beleidsvoorwaarde in de beleidsnotitie om kleinschalige zonneparken van lokale initiatieven te faciliteren?

2. Participatie en lokaal eigendom.
Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners betrokken zijn bij alle stappen in het proces om tot de ontwikkeling van een zonnepark komen, en ook ervan meeprofiteren. Daarom scherpen wij met deze beleidsnotitie aan hoe, wanneer, en wie er (ten minste) in dit proces van participatie betrokken dienen te worden. Dit schept duidelijkheid aan onze inwoners en de ontwikkelaars. In de evaluatie van 2021 op de gebiedsvisie Stadskanaal op Zon is aanbevolen om de maatschappelijke inpassing te specificeren. Met de aanvullende beleidsvoorwaarden voor procesparticipatie en financiële participatie (lokaal eigendom) geven wij invulling aan het uitgangspunt dat de ontwikkeling van een zonnepark een meerwaarde voor de bewoners van de omgeving dient te zijn.

Vraag 2.1.: Kunt u zich vinden in de aanvullende beleidsvoorwaarden in de beleidsnotitie voor proces- en financiële participatie?

3. Multifunctioneel ruimtegebruik.
Met een aanvullende beleidsvoorwaarde dat een zonnepark minimaal een dubbelfunctie heeft sluiten wij nieuwe monofunctionele zonneparken in onze gemeente uit. Dit past in het landelijke bestuursakkoord dat de Vereniging van Nederlandse Gemeente (VNG) heeft ondertekend.

Vraag 3.1.: Kunt u zich vinden in de aanvullende beleidsvoorwaarde in de beleidsnotitie voor multifunctioneel ruimtegebruik?

4. Toevoegen natuurwaarde.
In de RES 1.0 hebben wij als Groningse overheden afgesproken te streven naar dat elk toekomstig zonnepark waarde toevoegt aan natuur en biodiversiteit. Met de aanvullende beleidsvoorwaarden geven wij daar invulling aan om zo te borgen dat de ontwikkeling van een zonnepark ook een meerwaarde voor de natuur in de omgeving wordt.

Vraag 4.1.: Kunt u zich vinden in de aanvullende beleidsvoorwaarden in de beleidsnotitie voor het toevoegen van natuurwaarde?

5. Overige uitgangspunten

Vraag 5.: Zijn er andere punten of onderwerpen die u mee wil geven voor de actualisatie van het zonneparkenbeleid?

Aanpak/uitvoering/voortgang
Op basis van uw reacties op de voorgestelde vragen zullen wij de beleidsnotitie aanpassen en definitief ter besluitvorming aan uw raad voorleggen.

Communicatie
Zoals hierboven aangegeven.

Bijlagen
Bijlage 1 – Beleidsnotitie actualiseren zonneparken beleid

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

TB/